

בעז נוי:

הולך רגל Side Walks

01.01.22 – 25.11.21

אוצרת: מיה פרנקל טנא

הולך רגל – עובר בדרך ברגל (כנגד: נהג)
האקדמיה ללשון העברית

הצירוף הולך רגל מגדיר ישות תעבורתית, אך גם מתאר מצב פיזי ותודעתי של תנועה במרחב העירוני. קצב ההליכה – שיטוט ללא מטרה או צעידה מהירה ותכליתית – משפיע על היכולת לקלוט את מאורעות ומראות העיר. בציוריו של בעז נוי הולך הרגל הוא הצייר עצמו. הוא אינו 'משוטט' (flâneur) במובן הבנימיני*, כזה שעתותיו בידיו והוא מתהלך ללא יעד ברור, אך גם לא עכבר עיר המחויב להספיק דבר מה. קצב הליכתו הוא קדחתני ותזזיתי במידה והוא בחיפוש מתמיד אחר 'אירוע מכונן', כזה שיפעיל את המנגנון הציורי. העיר היא מודליסטית זמינה המשתנה תדיר, אולם חשוב מכך היא כלי קיבול למצבו הרגשי-נפשי. בדומה למשוטט, שמבטו המתפזר חושף את שנמצא מתחת לפני השטח, מבקש בעז בציוריו לגלות את הנסתר מן העין, לייצר דימוי שאינו מייצג משהו קיים בעולם. לפיכך, ציוריו ממקמים על הגבול שבין פיגורטיבי למופשט ובין ריאליזם לאקספרסיוניזם. מחד גיסא, המציאות סביבו היא ההשראה והכוח המניע ומאידך גיסא, הוא מבקש להתרחק ממנה עד כמה שניתן אל עבר ה'מדיום', הציור ולעסוק בשאלות של צבע, חומר וקומפוזיציה, מבלי לאפשר לציור לדון לגמרי בעצמו.

ראשיתם של הציורים ברגע מכונן, בדרמה יום-יומית, בהתרגשות שמקורה במקום ובזמן – חוויה חד-פעמית המחוללת את הציור ונטבעת בו כזיכרון בהיר וחד. דחיפות פעולת הציור נובעת מן הצורך לשחזר חוויה פרטית-פנימית בטרם תתפוגג, להביא אל הבד התרחשות במלוא עוצמתה. כך למשל בציור **דצמבר מתקרב לוואדי ניסנאס** – מהותו של הציור מונחת דווקא במה שלא נראה "בפריים", ילדים חוזרים מבית הספר בשעת צהריים, מכוניות מזדחלות לאיטן בסמטאות צרות, סיורי טעימות פוקדים את דוכני האוכל ותכונה רוגשת על העיר לקראת חגיה. האור, הטמפרטורה, האווירה והקולות, כל אלו מוסבים לכתמים, סימנים, קווים, מחיקות וחורים בשכבות הצבע העבות. עומס מצד אחד, ויתור ומחיקה מצד שני. כאוס מאורגן ומתומצת. הקצב והדחיפות הם סוג של הצהרה – היופי מונח על המדרכה, הנשגב הוא בשפע והג'סטות הציוריות הן העיקר – לעיתים עדינות ופעמים גסות במפגן. הציורים בתערוכה משופעים בסממנים של אורבניות מקומית – מרפסות, סוככים, עמודים, כבלי חשמל, דודי שמש, עצי פיקוס, אבני שפה ותמרורים. העניין בהם אינו נובע בהכרח מתוך משמעותם הצבעונית-קומפוזיציונית, אלא שבאמצעותם מבקש בעז להבין את מהות הקולאז' הבלתי אפשרי והכאוס הסגנוני-תרבותי שבו אנו חיים. דווקא בערבוב שבין "יוקרה" לעליבות הוא מוצא עניין ויופי.

* דמותו של 'המשוטט' (flâneur) מתוארת בין היתר אצל ולטר בנימין, הכותב על הפסאז'ים של פריז; המשוטט, כרך א', מבחר כתבים, תרגם דוד זינגר, הקיבוץ המאוחד, 1992.

בעז נוי (נ. 1972) חי ויוצר בחיפה ובתל אביב. בוגר המחלקה לארכיטקטורה, בצלאל אקדמיה לאמנות ועיצוב ירושלים. בוגר התוכנית לחילופי סטודנטים: Ecole La-villelette, פריז. זוכה פרס אמן בקהילה, משרד התרבות והספורט (2012-2014). יזם, מייסד ומנהל-שותף של גלריה שער 3, פרויקט אמנותי-מסחרי-קהילתי, עיר תחתית חיפה (2014-2019). עבודותיו הוצגו בתערוכות יחיד וקבוצתיות בארץ ובעולם, ביניהן: 70 שנה למזיאון חיפה; אוחזים (תערוכה זוגית עם יואב פיש), גלריה ביתא, ירושלים; הביאנלה הים תיכונית. עבודותיו נכללות באוספים פרטיים וציבוריים בארץ ובעולם.